

Lausunto**päivitetty 14.2.2025 (10.2.2025)****Johdanto**

Tarkasteltavana oleva lupahakemus koskee vapaa-ajan asunnon muuttamista vakituiseen asuinrakennukseksi tulvavaara-alueelle. Vaikka itse rakennuksen vahingoittuvat rakenteet on suunniteltu sijoitettavaksi Ely-keskuksen lausunnon mukaan suositeltavien rakentamiskorkeuksien yläpuolelle, alueelle johtava tieyhteys jää tulvatilanteessa veden alle. Lausunto liitteenä.

Rakennuspaikan tulvasuojelu

Hevosluodon tulvasuojelua ei ole aikanaan toteutettu kokonaisuutena, vaan se on jäänyt kesken. Ainoastaan Raumanjuovan kohdalle on tehty pengertä, muualta se puuttuu, joten tulvatilanteessa vesi pääsee tulvimaan Hevosluotoon ja alue on tulvavaara-alueita.

Hevosluodon kuivatuspumppaamot kuivattavat alueen peltoja, eikä niillä voi estää jokitulvaa, sillä tulvaa estävät penkereet puuttuvat Hevosluodosta. Pumppaamo ei ole kapasiteetiltään niin suuri, että se pystyisi kuivattamaan rannalla olevan penkereen ja kuivatusojan välistä aluetta, jos jokivesi nousisi luodoille.

Rakennuksessa huomioitu tulvasuojelu

Alueella on ELY:n alin suositeltu rakentamiskorkeus noin +3,00 N2000 eli korkeustaso, jonka alapuolelle ei tule sijoittaa kastuessaan vaurioituvia rakenteita.

Selvityksen mukaan kastuessaan vaurioituvat rakenteet ovat tason +3,05 N2000 yläpuolella, jolloin alin suositeltu rakentamiskorkeuden kriteeri täyttyisi. Alueelle johtavat tiet kuitenkin olisivat veden vallassa tuolla vedenkorkeudella, joten asukkaiden evakuointi voisi olla hankalaa. Auringonlaskunkujan korkeustaso on noin +1,6 N2000.

Tasavertaisuus

Aiemmat rakennusluvut on myönnetty vanhentuneiden riskitietojen perusteella, eivätkä ne voi toimia perusteluna uusille luville. Tikkulan alueen asemakaavan tulvavaara-alueelle on merkitty alueita, joilla on tällä hetkellä vakinaista asutusta. Alueelle ei asemakaavamääräysten mukaan saa rakentaa uusia rakennuksia, jollei tulvasuojelua ole otettu huomioon. Tämä tarkoittanee käytännössä alueen pengertämistä tai rakennusten ja ajoteiden nostamista suositeltavien rakentamiskorkeuksien yläpuolelle.

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaan rakentamista tulvavaara-alueille tulee välttää, ellei turvallisuutta voida kokonaisvaltaisesti varmistaa. Periaatteet korostavat erityisesti uusien riskien ennaltaehkäisyä ja turvallisuuden varmistamista kaikissa olosuhteissa.

Hakemuksen kohteena olevan rakennuspaikan tieyhteys jää tulvavaaralle alttiiksi, mikä vaarantaa liikenteen ja pelastustoiminnan sujuvuuden tulvatilanteessa.

Yhteyden katkeaminen vaarantaa asukkaiden turvallisuuden ja estää pelastustoimet.

Satakunnan maakuntakaavassa on annettu suunnittelumääräyksiä, joiden tavoitteena on turvata kestävä ja turvallinen maankäyttö. Kaava ohjaa välttämään rakentamista tulvavaara-alueille ja

Lausunto**päivitetty 14.2.2025 (10.2.2025)**

korostaa tulvariskien hallinnan huomioimista maankäytössä. Kulkuyhteyksien jatkuvuus ja turvallisuus ovat osa alueellista turvallisuussuunnittelua.

Maakuntakaavassa todetaan myös, että tulevien ilmastonmuutoksen vaikutusten vuoksi tulvavaarojen odotetaan pahenevan, mikä korostaa ennaltaehkäisevien toimenpiteiden tärkeyttä.

Kokemäenjoen vesistöalueen tulvariskien hallintasuunnitelma vuosille 2022–2027 painottaa muun muassa seuraavia tavoitteita ja toimenpiteitä:

Tavoitteet vesistöalueelle ja merkittävillä tulvariskialueilla:

- Tulvista aiheutuvien vahinkojen minimointi.
- Uusien tulvariskikohteiden synnyn estäminen.
- Tulvavaara-alueilla sijaitsevan asutuksen suojelu harvinaisilta tulvilta tai varautuminen siten, ettei ihmisten terveys ja turvallisuus vaarannu.
- Tulvavaara-alueella ei sijaitse vaikeasti evakuoitavia kohteita tai kohteet on suojattu ja evakuointiyhteydet varmistettu
- Ilmastonmuutoksen hydrologisten vaikutusten huomioiminen riskinhallinnassa.

Porin kaupunki on sitoutunut noudattamaan tulvariskien hallintasuunnitelmissa esitettyjä tavoitteita, vakituisten asuntojen sijoittaminen tulvavaara-alueelle on tavoitteiden vastainen toimenpide.

Rakentamislaki (751/2023) säätelee rakentamisen turvallisuusnäkökohtia mm seuraavasti:

45 § Sijoittamisen edellytyksenä alueella, jolla ei ole asemakaavaa on, että rakennuspaikalla ei ole tulvan, sortuman tai vyörymän vaaraa.

Pelastuslain (379/2011) 9 § mukaan pelastustoimien esteettömyys on varmistettava. Tulvatilanteessa pelastustehtävät voivat estyä, jos tieyhteys rakennuspaikalle jää veden alle. Tämä vaarantaa sekä asukkaiden turvallisuuden että pelastushenkilöstön työn.

Edellä esitetyillä perusteilla esitetään, ettei poikkeamislupaa tule myöntää.

Jakelun mukaan

Viite Neuvottelu 8.6.2015 Olavi Mäkelä, Esa Hoffren ja Veijo Heikkilä

Alimmat suositeltavat rakentamiskorkeudet Kokemäenjoen tulvapatojen takana, Porin kaupunki

Varsinais-Suomen ELY- keskuksen vesiyksikkö esittää, että Porin tulvapatojen takana noudatetaan karttaliitteessä esitettyjä alimpia suositeltavia rakentamiskorkeuksia (Liite 1). Alimman suositeltavan rakentamiskorkeuden suhde rakennuksen perustuksiin on esitetty YMPÄRISTÖOPPAASSA 2014 (Tulviin varautuminen rakentamisessa, opas alimpien rakentamiskorkeuksien määrittämiseksi ranta-alueilla).

Lähellä Kahaluodon pumpppaamaa alin suositeltava rakentamiskorkeus on $N_{2000}+2,60$. Luotsinmäellä alin suositeltava rakentamiskorkeus on $N_{2000}+3,00$. Väliarvot voidaan määrittää suoraviivaisesti näiden korkeuksien välillä. Toisella puolella jokea käytetään vastaavia korkeuksia.

Rautatiesillalta Porin ja Ulvilan rajalle saakka alin suositeltava rakentamiskorkeus on $N_{2000}+3,50$. Rautatien kaakkoispuolella on kartassa merkitty omakotialue, jolle ei suositella rakentamista ennen kuin Harjunpäänjoen järjestelyt on tehty. Syynä on se, että rakennukset pitää rakentaa nykytilanteessa aikaisemmin tehtyjä rakennuksia merkittävästi korkeammalle.

Kokemäenjoen pohjoisrannalla järviojan reunapadoilta rautatielle saakka ei tarvitse enää määritellä alinta suositeltavaa rakentamiskorkeutta vesistötulvan varalle. Kokemäen joen etelärannalla Keskiporin kirkolta yläjuoksulle päin ei myöskään tarvitse enää määritellä alinta suositeltavaa rakentamiskorkeutta vesistötulvan varalle.

Tulvapatojen takana suositellaan omakotirakentamiseen hulevesitulvien varalta rossipohjaa.

Vesitalousasiantuntija Veijo Heikkilä

LIITTEET

Liite1. Kartta

Jakelu

olavi.makela@pori.fi, pekka.vuola@pori.fi, esa.hoffren@ely-keskus.fi,
juha-pekka.triipponen@ely-keskus.fi, olli-matti.verta@ely-keskus.fi,

